

מתיקות נשמת התורה

מאמר שבועי בדרך תורת מרן רבינו הקדוש בעל הסולם זיע"א

פרשת נח ה'תשע"ח

"אלה תולדות נח וגו' ויולד נח שלושה בנים"

נח התחיל לתקן חטא אדם הראשון בדרך של ג' קווים

בזמן שנולד נח אמרו "זה ינחמנו ממעשינו ומעצבון ידנו". נח היה הראשון שהתחיל לעסוק בתיקון חטא אדם הראשון, והוא ענין תיקון ג' קוין. פירוש, כל החורבנות שבעולם באים מקיצוניות, כיון שא"א להכיל קיצוניות. אם אדם ילך בקיצוניות של חיסרון, היינו שלא יאכל ולא ישתה ולא יקבל כלום לעצמו - הוא ימות. ומצד שני, אם ילך בקיצוניות של יתר, היינו שיקבל לעצמו בלי סוף, ג"כ ימות. אל כל קיצוניות מתלווה מידת הדין, משא"כ בדרך של קו האמצעי, דרך התיקון, כל מידה באה על שלימותה. ומכאן שכל העולם והעולמות העליונים נמצאים בתיקונם ע"י תיקון ג' הקוין.

גם בעבודת ה' יש את ההתחלקות לג' קוין: קו ימין - שהוא מסתכל רק למי הוא עובד ולא על עצמו ומעלותיו וחסרונותיו. קו שמאל - הוא ענין חשבון הנפש והתביעה העצמית, קו האמצעי הוא סוד האור האלוקי והנשמה שהוא מקבל כתוצאה מחיבור ב' הקוים. חטא אדם הראשון היה קלקול של ענין ג' הקוין וזה נעשה ע"י פיתוי הנחש. אדם וחווה הם בחינת ב' קוין, שזה בעצם הסוד של כל איש ואישה: האיש הוא קו ימין והאישה קו שמאל, וע"י חיבור נכון שז"ס "שכינה שרונה ביניהם" - יכולים להוליד נשמות, שזו פעולת הקו האמצעי. הנחש פיתה את חוה ויצר מחלוקת בין ב' הקוין, וקלקל את התיקון, וכתוצאה מכך נשרו כל הנשמות שהיו תלויים באדם הראשון ונוצר קלקול וזוהמה בבריאה שאין הרמוניה וחיבור ושילוב נכון של הכוחות בבריאה, שזה גורם לכל הבעיות הרוחניות, הנפשיות והגופניות. יוצא, שלתקן את חטא אדם הראשון צריך לעשות את התיקון של ג'

התיבה" - היינו תכנס ותבוא את תוך תיבת התפילה ותתפלל בכל כוחך. רואים שענין התיבה שבנה נח הוא ענין תיבות התפילה, ולשם נכנס עם שלושת בניו, היינו עם ג' הקוין, וע"י זה נתקן חטא אדם הראשון.

התיבה - מעין בית המקדש

מובא בספח"ק שהתיבה היא בחי' ביהמ"ק, וענין ביהמ"ק היה תיקון ג' הקוין. כי מלכתחילה ביהמ"ק נבנה כדי לתקן את חטא אדם הראשון, כמו שבענין הקרבנות כותבת התורה: "אדם כי יקריב מכם קרבן לה" - אדם מרמז על אדם הראשון, כי ביהמ"ק והקרבנות היו מכפרים על כל העבירות ע"י שהיו מושכים אורות עליונים וגבוהים כתוצאה מהיחודים הגדולים שעשו הכהנים, וזה היה גורם תיקון ג' קוין, שמסלק מן העולם את הזוהמה שחטא אדם הראשון גרם.

בביהמ"ק בלט ענין תיקון ג' הקוין, כמו שרואים שהיו כהנים, לוויים וישראלים, וכן העזרות שבביהמ"ק היו מחולקים לשלושה חלקים, וכן בהיכל היה מצד ימין מנורה, מצד שמאל שולחן, ובאמצע מזבח הקטורת, שקטורת בארמית פירושה "קשר", שהקטורת "קוטרת" וקושרת את ב' הקוין ימין ושמאל, ולכן רואים בתיבה שהיה מצד אחד "צהר תעשה לתיבה" - רמז לאור המנורה, קו ימין. צד שני היו כל החיות והבהמות ואפ"י שדים, היינו כל מיני רצונות - שזה קו שמאל, והיו גם בני אדם שהם עושים את היחוד של קו האמצעי שגורם שהימין והשמאל יאירו, כמו ששמעתי משל מהאדמו"ר ר' שמחה אברהם הלוי שליט"א, נכדו של בעל הסולם, שאת ענין תיקון ג' הקוין רואים אפילו בגשמיות ממש: מנורת חשמל שדולקת יש חוט שלילי וחוט חיובי, ויש את הענין שמחבר ביניהם, אחרת יהיה שריפה. רואים שענין ג' הקוין האלו נמצא בכל דבר, ורק תיקון זה גורם שיהיה אור, אחרת אדם נמצא בחושך. וזה כל ענין התורה והתפילה לעשות את התיקון של ג' קוין

יש לי מושג - תהו ובהו

ועתה שמע פירוש המקרא על פשוטו נכון וברור. הקדוש ברוך הוא ברא כל הנבראים מאפסיה מוחלטת. ואין אצלינו בלשון הקודש בהוצאת היש מאין אלא לשון "ברא". ואין כל הנעשה תחת השמש או למעלה, הווה מן העין התחלה ראשונה. אבל הוציא מן האפס הגמור המוחלט יסוד דק מאד, אין בו ממש אבל הוא כח מציא, מוכן לקבל הצורה, ולצאת מן הכח אל הפועל, והוא החומר הראשון, נקרא ליונים "היולי". ואחר היולי לא ברא דבר, אבל יצר ועשה, כי ממנו המציא הכל והלביש הצורות ותיקן אותם. וכי והחומר הזה, שקראו היולי, נקרא בלשון הקודש "תהו", והמילה נגזרה מלשונם בתהוה על הראשונות, מפני שאם בא אדם לנגוד בו שם, תהוה ונמלך לקורא בשם אחר, כי לא לבש צורה שיתפש בה השם כלל. והצורה הנלבשת לחומר הזה נקראת בלשון הקודש "בהו", והמילה מורכבת, כלומר בו הו.

(ועיין תע"ס חלק ג' בלוח"ט ט"ו, ק"א.)
(רמב"ן בראשית)

שזה מגרש את הס"א.

ענין תיקון הקוין צריך להעשות במקומות הנמוכים

נח בחינתו הוא "צדיק", צדיק זה כנגד ספירת היסוד, שזה כנגד קו האמצעי של מחזה ולמטה. וכן תיבה בגימט' זית, ובסדר שבעת המינים זית הוא כנגד ספירת היסוד. וידוע שהתיקון של קו האמצעי תכליתו לפעול במקומות הכי נמוכים ובזמנים הכי ירודים, להראות שהכל בא לתיקונו. והנה הזמנים הנמוכים במשך השנה הם ימי החנוכה, שנכנסים אל תוך חודש טבת, וכידוע חודש טבת זה החודש שעשוי לקח לחלקו, ואז מבררים את קליפת נוגה, ולכן נח ר"ת נר חנוכה, וכן כ"ל תיבה בגימט' זית, רמז לשמן זית, שזה בחי' "צהר תעשה לתיבה" צהר רמז לשמן זית, ושמן הוא ענין של זיכרון שצריך להמשיך את הזיכרון במקומות הכי נמוכים, לעשות את התיקון קוין במקום הנמוך. ובה באה התפילה לשלימותה, כי כמו שהתפילה גורמת תיקון ג' קוין, גם היא בעצמה יש בה ב' הקוין: קו ימין שבה זה חלק ההודיה, וקו שמאל שבה זה חלק הבקשה. ושלימות התפילה והאמונה היא שההודיה והבקשה אינן סותרות זו את זו, אפשר גם לבקש וגם להודות. לכן חנוכה, ששם מאיר תיקון ג' הקוין ביותר, הם ימי הודיה לה', הכל מכח התיקון שמאיר מתשרי ועד חנוכה. וזה נראה גם בסדר החודשים: תשרי, חשוון, כסלו - אלו ג' הקוין שמאירים לחודש טבת הנמוך. וידוע שבחנוכה יש התגלות של סודות התורה ואז נגמרה מלאכת המשכן. השי"ת יעזור שנזכה כל אחד ואחד לתיקון ג' קוין בגופו, נפשו ורוחו, ענינו וחפצו וסובביו. שבת שלום לכולם

קוין. לכן אנו מוצאים שנה, שהיה הראשון שהחל לעסוק בתיקון חטא אדם הראשון, הוליד שלושה בנים: שם, חם ויפת, שהם רומזים לג' הקוים ימין שמאל אמצע. על זה מורה השם נח, לשון מנוחה, כי קו האמצעי גורם למנוחה. כמו"כ האבות הקדושים, שהמשיכו בתיקון חטא אדם הראשון, היו ג"כ שלושה: אברהם, יצחק ויעקב. וכן התיבה שבנה נח, היו בה ג' קומות זו למעלה מזו, הכל בסוד ג' קוין.

"בא אל התיבה" - ענין תיקון התפילה בג' קוין

בגמ' במסכת בבא קמא מובא ארבעה אבות נזיקין: השור והבור המבעה וההבער. מסבירה הגמ' מבעה זה אדם, כמ"ש "אם בעי תבעיון", היינו שאדם הוא מתפלל, ותפילה נקראת "בעותא", והנה תפקידו הגדול של האדם הוא להתפלל כמ"ש "ואדם אין לעבוד את האדמה" ופירש רש"י: היינו להתפלל על הגשמים. וע"י שאדם חטא בעץ הדעת, נפגמה מלתו של האדם שהוא ענין התפילה. וכן רואים שהאבות הקדושים שהם תיקן את חטא עץ הדעת הם תיקנו גם את התפילות: אברהם - שחרית, יצחק - מנחה, יעקב - ערבית. כי חז"ל אמרו "תפילה עושה מחצה", פעולת תיקון ג' הקוין גורמת איזון בין הקוין והשתוות ביניהם, שמסכימים להתמעט, היינו שהקו השמאל, שהוא קו התוקף והגבורה, ממעט עצמו לחצי ממעלתו, ובה מתכלל עם קו ימין. זהו "תפילה עושה מחצה" - חוצה את קו השמאל שישכים להתמעט ולהתחבר עם הימין. בחטא עץ הדעת הגביר האדם את קו השמאל על קו הימין שזה פגם התפילה. התפילה גורמת יחוד קוב"ה - קו ימין, ושכינתיה - קו שמאל, ע"י נשמות התחתונים - קו האמצעי. הבעש"ט הקד' מפרש "בא את

גנזר נשמת ההיכל

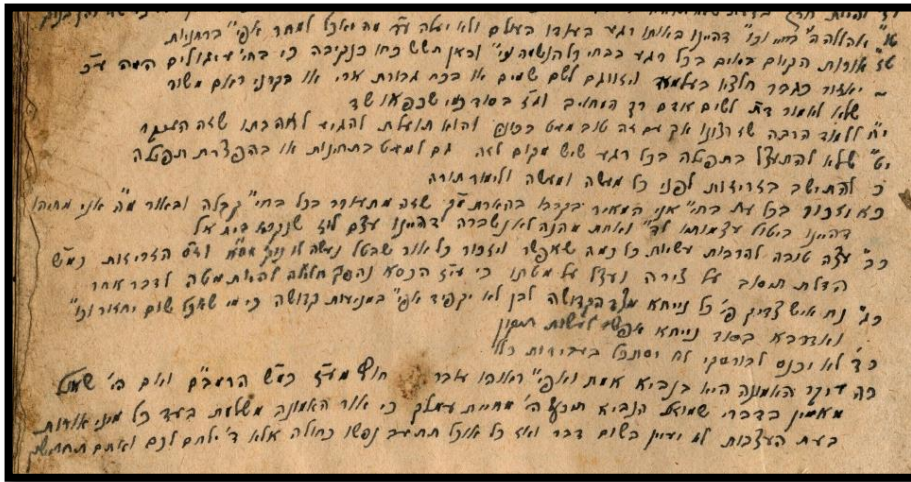
בס"ד

עצם כתב יד קדשו של רבינו מרן בעל הסולם ותלמידיו זיע"א,
שלא ראו אור מעולם

ברכות ותודות למכון "אור הסולם" ולעומדים
בראשה על אדיבותם בהגלות כתבי הקודש

תודתינו נתונה להרה"ח ר' יוסל אשלג שליט"א על שיתוף
פעילותו עם המכון בהבאת הכת"י

הדרכות מרבינו חלק ב'

טו "אהללה ה" בחיי וכו" דהיינו באותו רגע בעודו בעולם ולא יעלה ע"ד מה יאכל למחר
אפי' ברוחניות
טז אורות הקיום באים בכל רגע בבחי' כל הנשמה ע"י וכאן תשש כוחו כנקיבה כי בחי'
עיוגולים המה ע"כ יאזור כגבר חלציו בעלמא הזווגם לשם שמים או בכח גבורת ארי או בקרני
ראם משור שלא לאמר ד"ת לשום אדם רק המחויב ומ"ז בסוד כמי שכפאו שד
יח ללמוד הרבה שז(ה) רצונו אך עם זה טוב מעט בכונה והוא תועלת להגיע לאהבתו שזה
העיקר
יט שלא להתעצל בתפילה בכל רגע שיש מקום לזה גם למעט בתחינות או בהפצרת תפילה
כ להתישב בזריזות לפני כל מעשה ומעשה ולימוד תורה
כא יזכור בכל עת בחי' אני המאיר בקרבו בהארת א"ק שזה מתעורר בכל בחי' קבלה ובאור
מה" אני מחיהו דהיינו ביטול עצמותיו לד" ואחת מהנה לא נשברה דהיינו עצם לוז שנקרא
בית אל
כב עצה טובה להרבות עשיות כל כמה שאפשר ויזכור כל אור שבטל נעשה לו נוק' אס"א
וז"ס הזריזות כמ"ש הדלת תיסוב על צירה ועצל על מיטתו כי עי"ז הכסא נהפך חלילה להיות
מטה לדבר אחר
כג נח איש צדיק פי' כל נייחא מצד הקדושה לכן לא יקפיד אפי' "במניעות קדושה כי מי
שאכל שום יחזור וכו' ואדרבא בסוד נייחא אפשר לעשות תיקון
כד לא יכנס לבורסקי לא יסתכל בעבירות כלל
כה עיקר האמונה היא בנביא אמת ואפי' ראוהו עובר חוץ מעי"ז כמ"ש הרמב"ם ואם היה
שאל מאמין בדברי שמואל הנביא תיכף היה מחייב עמלק כי אור האמונה משלמת בעד כל
מיני אורות
בעת העצבות לא יעיין בשום דבר ואז כל אוכל תתעב נפשו כחולה אלא ד' ילחם לכם ואתם
תחרישון